

PANAMÀ I

"WELTWÄRTS"

Ni "cercadors de diners" ni "mitjancers de serveis" sinó acompanyament i creixement mutu

Sarah Ament i Judith Manusch van ser les primeres voluntàries de "Claim for Dignity e.V." que van estar un any (curs escolar 2010-2011) a Arequipa (Perú) amb el suport del programa de voluntariat internacional "Weltwärts" que depèn del Ministeri de Cooperació Internacional del Govern alemany. Era un somni que es feia realitat. Un somni que per a alguns de nosaltres respon profundament a un estil de cooperació internacional que dóna prioritat a les experiències personals i a l'intercanvi i creixement mutu dels voluntaris i les persones natives dels països implicats (Perú, Alemanya, Espanya). No volem ser ni "cercadors de diners" per fer-lo arribar a llocs necessitats -per molt necessari que sigui el diner!- ni volem ser "mitjancers de serveis" posant en contacte voluntaris europeus amb realitats humils de països en vies de desenvolupament. La nostra vocació per a la cooperació internacional vol prioritzar realment un creixement i un acompanyament mutu. El camí que ens ofereix el voluntariat internacional i l'aportació que podem oferir en la formació i l'acompanyament respon a aquest desig, que no busca ni publicitat ni prestigi, sinó servir a persones concretes amb necessitats concretes per a què elles mateixes siguin protagonistes del seu desenvolupament i nosaltres creixem amb elles.

L'any 2007 va néixer el programa "Weltwärts" i poc després vam tenir coneixement de la seva existència. De seguida ens vam sentir interpel·lats per ell i vam valorar la possibilitat de què CfD fos directament una organització reconeguda per Weltwärts i que gestionés directament els seus voluntaris. A causa de l'escassa infraestructura de CfD en aquell moment vam declinar aquesta possibilitat i ens vam associar al Servicestelle für Weltkirchliche Freiwilligendienste und

editorial

Globales Lernen del BDKJ (Bund der Deutschen Katholischen Jugend) de la diòcesi Rottenburg-Stuttgart. CfD escollia i acompanyava als voluntaris mentre que BDKJ s'encarregava de la formació dels voluntaris, un total de 25 dies (15 dies a Alemanya, abans de començar el seu voluntariat, 5 dies durant l'estada al país de destinació i 5 dies de nou a Alemanya després de la seva tornada) i tota la gestió burocràtica que el programa "Weltwärts" implica. Durant els dies de formació els voluntaris de CfD tenien la possibilitat de fer camí amb uns trenta voluntaris més d'altres organitzacions (normalment parròquies de la diòcesi) que tenien una situació similar a la de CfD: falta d'infraestructura per dur a terme directament el programa "Weltwärts". Aquesta col·laboració BDKJ-CfD, com és lògic, suposava uns costos per a CfD, aproximadament 800 Euros per voluntari i any. Aquests diners en darrer terme provenien dels voluntaris ja que CfD no disposava d'aquests diners.

Passat algun temps alguns de nosaltres vam decidir donar un pas més i fer de CfD una organització directament reconeguda per "Weltwärts" per gestionar directament els voluntaris de CfD. Això suposava no només coordinar i realitzar la formació dels voluntaris (a més de la seva elecció i acompanyament) sinó també gestionar tota la documentació i els diners. D'altra banda havíem de buscar una contrapart que volgués treballar amb nosaltres, ja que amb BDKJ teníem un compromís adquirit per tres anys respecte als voluntaris del Perú. Així va ser com vam contactar amb el religiós mercedari i sacerdot catòlic espanyol Narciso Vioque, amic del que escriu, que es troba a Panamà. Després d'una primera visita i valorar els pros i els contres d'enviar voluntaris a Panamà, vam decidir finalment tirar endavant aquesta iniciativa.

En aquest número Amparo ens presenta la realitat de Panamà i Sarah ens fa una valoració del seu any de voluntariat al Perú.

Édison Fañanás Lanau

RELIGIOSOS MERCEDARIS EN EL BARRI DEL CHORRILLO (PANAMÀ)

Avui l'esperit mercedari continua alliberant allà on apareixen altres formes de captiveri humà com la ignorància, la fam, el maltractament i la violència

L'Orde dels Mercedaris és una Obra inspirada per Nostra Senyora de la Mercè a Sant Pere Nolasc, el 2 d'Agost de 1218. Al principi el seu objectiu principal era proporcionar als captius l'alliberació integral. Avui, l'esperit Mercedari, no és només una forma de viure, sinó també una forma d'actuar en clau d'alliberament, seguint el carisma de Sant Pere Nolasc, atenent a la seva obra redemptora als llocs i zones on de manera evident apareixen unes altres formes de captiveri humà: captius per la ignorància, la fam, el maltractament, la violència.

La Parròquia de Fàtima, a El Chorrillo, va ser lliurada als Religiosos Mercedaris el 23 de març de 1980 per l'Arquebisbe McGrath, el qual amb anterioritat havia sol·licitat la presència dels Mercedaris a El Chorrillo al P. Provincial a Barcelona (Espanya).

El barri de El Chorrillo es caracteritza per ser una comunitat de la perifèria de la Ciutat de Panamá, d'alt risc i amb gran

pensaments

problemàtica social, entre les que poden mencionar-se: atur, venda i consum de drogues, desintegració familiar, delinqüència, amb un alt índex de bandes juvenils. El Chorrillo té una superfície de menys de mig quilòmetre quadrat, amb una estació de policia i l'existència de 13 bandes a la zona. Segons investigacions s'informa que l'edat mitjana d'ingrés dels membres d'aquestes bandes és de 12 anys. Els problemes socials d'aquest barri s'agreugen amb l'amuntegament a mida que creixen les famílies. Els habitatges són molt petits i els habitacles de fusta són perilloses trampes on juguen els nens innocentment.

En aquest espai, on tot semblaria dolent, existeixen projectes que aposten per la gent, un d'aquests projectes és el CENTRE DE SUPORT HUMÀ DE LA PARRÒQUIA DE FÀTIMA A EL CHORRILLO dirigida pels Religiosos Mercedaris.

La missió Mercedària actual a El Chorrillo es concreta en redimir les noves formes de esclavitud que sorgeixen avui a les societats d'alt risc: nens desnodrits i abandonats, vells desemparats, persones empresonades, drogoaddictes, malalts, dones i nens maltractats. A l'interior del nostre propòsit hi ha un carisma, "un instint mercedari", que ens ha portat a veure el rostre de Crist als rostres sofrents de molts nens. Desitgem formar homes i dones noves, capaços de ser els constructors i realitzadors de la Civilització de l'amor.

pensaments

Obres Socials de la Parròquia:

- Llar de Nois i Noies: Alberguen aproximadament a 40 nenes i nens entre els 6 i els 17 anys que per diferents motius no tenen familiars que es facin responsables d'ells o per la situació econòmica no poden mantenir-los dins l'entorn familiar.

- Llar de Gent gran: Amb noves inquietuds i necessitats es va crear, el 17 de febrer de 1985, la Llar de Gent gran "Sant Pere Nolasc". Avui la llar allotja al voltant de 20 ancians homes i 20 dones que han trobat aquí una llar. Així la parròquia esdevé una llar on passar els seus darrers dies.

- Menjador: En anys anteriors el menjador es va habilitar per ajudar amb el problema de la desnutrició de nens i ancians. Posteriorment amb l'inici del Institut Nostra Senyora de la Mercè el menjador serveix per alimentar aproximadament a 500 nens que assisteixen al Centre infantil, preescolar i la primària.

- Institut Nostra Senyora de la Mercè: Escola de preescolar i educació bàsica que ofereix un espai segur per als estudiants, on reben una atenció integral tant en les

matèries acadèmiques com en valors i educació artística. Aproximadament són 560 nens de 4 a 12 anys amb el projecte de seguir augmentant de nivell els propers anys.

- Clubhouse: El ComputerClubhouse és un centre innovador, recolzat per Intel en col·laboració amb el Museu de Ciències de Boston i el Laboratori de Mitjans del Institut Tecnològic de Massachussets (MIT); on els joves es reuneixen fora de l'escola per dissenyar i crear amb tecnologia. El programa va més enllà de proveir únicament l'accés a la nova tecnologia i ajuda els joves a desenvolupar habilitats que els obrin noves oportunitats, crear confiança en si mateixos i estimular la seva creativitat utilitzant el model de "aprendre fent".

- COIF: Centre d'Orientació Infantil Familiar: Atén a nens des de l'edat de 6 mesos fins als 3 anys. Per ajudar a les mares de família a poder treballar per buscar el manteniment de la seva família.

- Clínica Popular: La missió consisteix en prevenir, curar i millorar la qualitat de vida de les persones de baixos recursos, especialment els nens. Disposem d'un programa odontològic i recolzament de programes per a l'àrea odontològica.

Amparo Liliana Ramírez Fernandez
(aliliana.r24@gmail.com)

Coordinadora de programes especials escola del Chorrillo

DESPRÉS D'UN ANY AL PERÚ

Com és possible que sorgeixin al Perú enormes centres comercials a l'estil dels Estats Units i, que alhora, hi hagi persones que no disposin a les seves cases d'abastament d'aigua?

Fa gairebé dos mesos que he tornat a Alemanya però no tinc la sensació de trobar-me aquí realment. Trobo a faltar els meus alumnes, que solien saludar-me cada matí amb petons i abraçades. També trobo a faltar la música dels carrers, la senzillesa de la vida, el sol.

Em resulta difícil descriure les meves vivències. Em pregunten constantment com va ser i si no era dura la confrontació amb la pobresa. Sens dubte que era dur i de vegades m'entristia perquè era injust. Quins mèrits havia fet jo per no haver de preocupar-me per tenir un plat de menjar diari sobre la taula o aigua sortint de l'aixeta?

I mentre estic escrivint això penso també que a Arequipa no sol hi ha pobresa. També hi ha sales de cinema, grans centres comercials. Es pot comprar Nocilla al supermercat i prendre un cafè a Starbucks.

I aquí començo de nou a caminar en cercles. Hem fet un voluntariat que és part d'un programa polític de desenvolupament, tot molt complicat. Com és possible que sorgeixin al Perú enormes centres comercials a l'estil nord-americà, però que al mateix temps hi hagi persones que no disposin a les seves llars d'abastament d'aigua?

Té sentit enviar alemanys a l'estranger per recolzar allà projectes de cooperació de desenvolupament? Què passaria si totes aquestes organitzacions bloquegesin l'ajuda al Perú?

Preguntes i més preguntes que sempre es faran aquelles persones implicades en projectes de desenvolupament. I llavors penso en els nens del Menjador, amb els cabells en part embolicats i amb constants ferides a la cara, o en aquella mare plorant durant dues hores a l'escola perquè ja no sabia què fer, o a l'habitatge que

experiències

vaig visitar d'una de les meves alumnes, que constava sol de llits i d'una cuina de gas. O quan vaig visitar la Laika, on em van rebre tan efusivament i em van convidar amb insistència a dinar amb ells, i que convivia en l'estada junt amb els conillots de l'Índia i els pollastres, i on no tenien si més no una taula per menjar. Són imatges que constantment em vénen a la ment i que segurament portaré sempre amb mi.

I què dir d'aquell enorme contrast pel fet de què nosaltres disposem d'aigua de l'aixeta? Sempre. En qual-sevol moment. Il·limitadament. Mentre en La Mansión per poc fracassa un projecte de raspallar-se les dents perquè se superava la quantitat d'aigua calculada per cap.

He estat pensant últimament en la dita de "pobre, però feliç", quan recordo el molt que vaig ballar, vaig festejar i vaig cantar al Perú. Possiblement sigui certa la dita a primera vista.

Però en conversar amb alguna de les mares, una s'adona que no es pot ser feliç quan no se sap si tenen feina l'endemà o si se li ha de donar al nen un analgèsic per al mal de dents perquè no poden permetre's portar-lo al dentista.

S'intenta fer el que es pot i cal acostumar-se a les circumstàncies, ja que enutjar-se o afligir-se sobre elles no solucionarien res. Per tant, de vegades toca omplir ampolles amb aigua si l'endemà no n'hi haurà aigua disponible o anar a comprar espelmes quan es talla el subministrament d'electricitat.

Estic immensament agraïda per totes les impressions que he viscut. He après a estimar al Perú com a país i m'agradaria agrair a tots aquells que es comprometen diàriament en fer aquest món un lloc una mica més humà, especialment a Deisi i a Pamela, que treballen a diari a La Mansión. A Guillermina, que es compromet molt amb els nens, i naturalment a Stephanie, Édison, Michael, María José, Christian, i a tots els altres herois quotidians.

Sarah Ament

Traduccions: Rosa Herrero

Edita Clam per la Dignitat

Dipòsit legal: B-21.860-2004

C/Pare Miquel de Sarrià 8

E-08034 Barcelona

Tel. (+34) 932 039 772

Registre Assoc. Generalitat:

Núm. 27.209, sec. 1a de Barcelona

NIF: G-63.112.189

C/c: 3025-0004-33-1433212631

clamdignitat@clamdignitat.org

www.clamdignitat.org

info@evivo.org

www.evivo.org

evivo e.V.

eingetragener gemeinnütziger Verein

Köhnerweg 8

D-72072 Tübingen

Te.: (+49) (0)7071 / 5683533

Kontonummer: 7024710500

GLS Bank (BLZ 430 609 67)

Vereinsregister Nr. 1870

Amtsgericht Tübingen